

HANDREIKING BELEIDSPLAN VEILIGHEIDSREGIO Bijlagen

Project Model Beleidsplan Veiligheidsregio	
Versie	2.9
Datum	Maart 2008

BIJLAGE 1. PROJECTINRICHTING

1 STAPPENPLAN

Gedurende het project is met een aantal regio's samengewerkt om hun beleidsplan te ontwikkelen. Vanuit deze ervaring is voorstel voor een algemeen stappenplan ontwikkeld. Het beschreven stappenplan is gericht op het verhogen van de kwaliteit door mensen met de juiste kennis of voor het proces belangrijke formele posities te betrekken. Juist omdat het proces van totstandkoming zo belangrijk is voor het beleidsplan, is een gedreven projectleider en projectteam een belangrijke voorwaarde voor succes. De handreiking is in het proces een belangrijke katalysator.

1.1 Start

De startfase omvat een aantal activiteiten.

Opdrachtformulering en –verstrekking

Vanzelfsprekend wordt de opdracht voor het schrijven van een bestuurlijk vast te stellen plan ook door het bestuur verstrekt. In de opdracht worden de procesmatige kaders aangegeven.

Schrijven en accorderen projectplan

In het projectplan zijn zaken opgenomen als:

- Reikwijdte.
- Doelen.
- Resultaten.
- Reikwijdte, beperkingen en succesfactoren.
- Relatie met landelijke en regionale projecten.
- Fasering en activiteitenplanning.
- Projectorganisatie.
- Financiën.
- Communicatie.

Het projectplan wordt vastgesteld door het management en afhankelijk van de afspraken in de regio, door het bestuur.

Inrichten multidisciplinair projectteam

Afhankelijk van de beschikbaarheid en de intensiteit van de samenwerking kan worden gekozen voor een minimale (brandweer, gemeenten, GHOR) of bredere bezetting.

Multidisciplinariteit is van belang om drie redenen:

- De kruisbestuiving van de disciplines is vanaf het begin verankerd in het team.
- In het project worden bijdragen gevraagd vanuit alle disciplines. De teamleden vormen de brug met hun eigen organisaties en organisatieonderdelen.
- Voorkomen wordt dat het project een monodisciplinaire uitstraling heeft.

Leden van het projectteam moet vooral het vermogen hebben om te schakelen tussen management, bestuur en uitvoering.

Er kan voor gekozen worden één functionaris te belasten met het daadwerkelijke schrijfwerk. Deze functionaris maakt dan deel uit van het projectteam.

1.2 Voorbereiding

Kick-off met projectteam en meest betrokkenen

De aard en het doel van het Beleidsplan veiligheidsregio kan verschillend worden geïnterpreteerd. Het is daarom goed om vooraf de beelden en de verwachtingen hierover af te stemmen. Dit voorkomt dat partijen zich op een later moment niet in de (tussen)resultaten kunnen herkennen omdat vooraf een ander vertrekpunt is gehanteerd. Vragen hierbij zijn onder andere: "Wat is het plan voor ons? Hoe hanteren we het? Wat is de samenhang met andere planvormen? Wat is de relatie met de P&C cyclus?"

Inventariseren en analyse huidige situatie

De eerste stap in het schrijven van het beleidsplan is het bepalen van het vertrekpunt. Hiervoor is het noodzakelijk de bestaande documenten te inventariseren en analyseren. Voorbeelden van documenten zijn:

- Het regionaal beheersplan rampenbestrijding en de realisatie van de afspraken hieruit.
- Het Visiedocument en de realisatie hiervan.
- Bestuurlijke rapportages.
- Evaluaties van inzetten en oefeningen.
- Organisatieonderzoeken en evaluaties.
- Resultaten bestuurs- en managementconferenties.
- Risicoprofiel.

In deze fase worden de relevante documenten verzameld, geordend en geïnterpreteerd. Dit kan worden vormgegeven als bureauonderzoek eventueel gecombineerd met een conferentieopzet.

Inventarisatie lopende en komende ontwikkelingen

Naast de huidige situatie is het noodzakelijk de lopende en komende ontwikkelingen in beeld te brengen die invloed hebben op het beleidsproces. Het gaat daarbij om regionale en landelijke ontwikkelingen.

Inventariseren beleid partners en buurregio's

Het beleidsplan dient te worden afgestemd met beleidsplannen van politie, waterschappen en buurregio's. Het is daarom aan te raden vooraf deze beleidsplannen te inventariseren en mee te nemen in de eigen beleidsbepaling.

Inventariseren bestuurlijke wensen en ambities

Het plan wordt door professionals ingevuld op basis van bestuurlijke uitgangspunten voor risico- en crisisbeheersing. Mogelijk zijn deze uitgangspunten al vastgelegd als resultaat van bestuursconferenties of iets dergelijks. Als dit niet het geval is kan er voor gekozen worden om pro-actief deze uitgangspunten te gaan inventariseren. Als onderdeel van een bestuursvergadering, in een interviewronde of in een apart georganiseerde bijeenkomst, afhankelijk van de planningsmogelijkheden binnen het project.

1.3 Eerste concept

Uitzetten van richtingen

In deze stap worden de beleidsrichtingen uitgezet voor de komende vier jaar. In het project is goede ervaring opgedaan met tweedaagse werkconferenties voor dit onderdeel. Hierin wordt stap voor stap de onderdelen van het plan op hoofdlijnen ingevuld. Het programma is hierbij de inhoudsopgave van het beleidsplan. Input voor deze stap zijn de eerder uitgevoerde inventarisaties.

Deelnemers aan de conferentie kunnen zijn:

- MT leden.
- Functionarissen veiligheidsbureau
- Afdelingshoofden (of vergelijkbaar) CCB, risicobeheersing, GHOR, operationele voorbereiding.
- Beleids- en bestuursondersteuners.
- Ambtenaren rampenbestrijding.
- Vertegenwoordigers van crisispartners.

Invullen van richtingen

Op basis van de uitkomsten van de conferentie wordt het Beleidsplan verder uitgewerkt. In eerste instantie gaat het dan vooral om de visieparagrafen en de beleidsdoelstellingen per hoofdstuk. Deze uitwerking kan gebeuren door het projectkernteam.

Toetsen van richtingen

De bovengenoemde uitwerking wordt getoetst bij de deelnemers aan de werkconferentie en eventueel bij hun 'achterban'. Hierin kunnen de belangrijkste partners ook worden geraadpleegd. Dit met het oog op de inbreng van relevante thema's.

Besluitvorming

Na de toetsing kan het conceptbeleidsplan worden vastgesteld door directie en bestuur. Het gaat in dit stadium om het vaststellen van de visies en de beleidsdoelstellingen. Verdere uitwerking op resultaatsniveau vindt in de volgende stap plaats.

Communicatie

Bij communicatie in dit stadium gaat het om informeren maar vooral ook consulteren van relevante betrokkenen.

1.4 Uitwerking

Schrijven resultaatsparagrafen

Na vaststellen van het conceptbeleidsplan kunnen de beleidsdoelstellingen worden geconcretiseerd in resultaten.

Relatie andere planvormen

De ambities uit het beleidsplan, smart geformuleerd, worden uitgewerkt in andere planvormen zoals:

- Regionaal Crisisplan
- Rampbestrijdingsplannen
- Meerjaren oefenprogramma
- Organisatieplan GHOR
- Organisatieplan brandweer
- Organisatieplan Gemeentelijke processen
- Informatiebeleidsplan
- Beleidsplan meldkamer
- Projectplannen
- Jaarplannen en begrotingen

Op een zeker moment moeten de consequenties voor deze planvormen in beeld worden gebracht.

Financiële consequenties

Als visie, beleidsdoelstellingen en resultaten bekend zijn kan een financiële doorrekening plaatsvinden.

Vaststelling

Vaststelling en voortgang van het project is afhankelijk van de afspraken die gemaakt zijn over de voorwaarden waarbinnen het beleidsplan wordt geschreven.

Wanneer de resultaten zijn geformuleerd binnen eerder vastgestelde inhoudelijke, procesmatige en financiële kaders. Kan worden volstaan met vaststelling door het management. Anders is bestuurlijke vaststelling gewenst.

1.5 Consultatie

De consultatie zal vooral gericht zijn op de visie en beleidsdoelstellingen per hoofdstuk. Concrete resultaten kunnen minder interessant zijn voor raden en partners. Daarom kan worden gekozen om de uitwerkingsstap en de consultatie tegelijk uit te voeren.

Raden

De wet verplicht het veiligheidsbestuur de gemeenteraden om inbreng te vragen in het risicoprofiel. De raden kunnend eigen onderkende risico's, lokale beleidsprioriteiten en thema's naar voren brengen, met het oog op het lokale veiligheidsbeleid. De verwerking van de inbreng gebeurt in het beleidsplan. Er kan daarom gekozen worden om de raden te consulteren als onderdeel van het project. Hierbij wordt aangenomen dat de belangrijkste prioriteiten eerder in het project zijn ingebracht via de projectteamleden en de deelnemers aan de werkconferentie.

Partners

Voor zover eerder nog niet eerder betrokken kan nog een consultatieronde worden opgezet met de belangrijkste partners in crisisbeheersing.

1.6 Definitieve vaststelling

Na de consultatierondes en de verwerking van de resultaten kan het definitieve plan worden vastgesteld.

1.7 Doorwerking in andere planvorming

Afhankelijk van de stand van zaken ten aanzien van de eisen die worden gesteld in artikel 12 van de Wet veiligheidsregio's moeten andere plannen worden uitgewerkt of aangepast. Zie hiervoor bijlage 2 van deel II van de handreiking.

2 DOORLOOPTIJD

Bij het verschijnen van de Handreiking Beleidsplan Veiligheidsregio zijn er nog geen regio's die het hele traject hebben doorlopen. Dit maakt het moeilijk om algemene conclusies te trekken over de doorlooptijd. Naar verwachting loopt het project 9 tot 12 maanden. De ervaringen tot nu toe leren dat het traject relatief veel tijd in beslag neemt. Dit wordt niet zozeer veroorzaakt door de te verrichten inspanning. Hoewel er natuurlijk veel geschreven moet worden, kan er door gebruik te maken van workshops en werkconferenties veel tijd worden gewonnen. Belangrijke factor is dat het beleidsplan vaak een lage prioriteit heeft. Er is immers nog geen wettelijke druk om een beleidsplan te maken en de nadruk ligt vooral op verbeteringen aan de 'warme kant' van de crisisbeheersing.

3 CAPACITEITSINZET

Het is bijzonder moeilijk om een uitspraak te doen over de inzet van capaciteit. Dit heeft te maken met de wijze waarop het team wordt ingericht en welke taken dit op zich neemt. In Noord- en Midden Limburg is de capaciteit als volgt ingeschat:

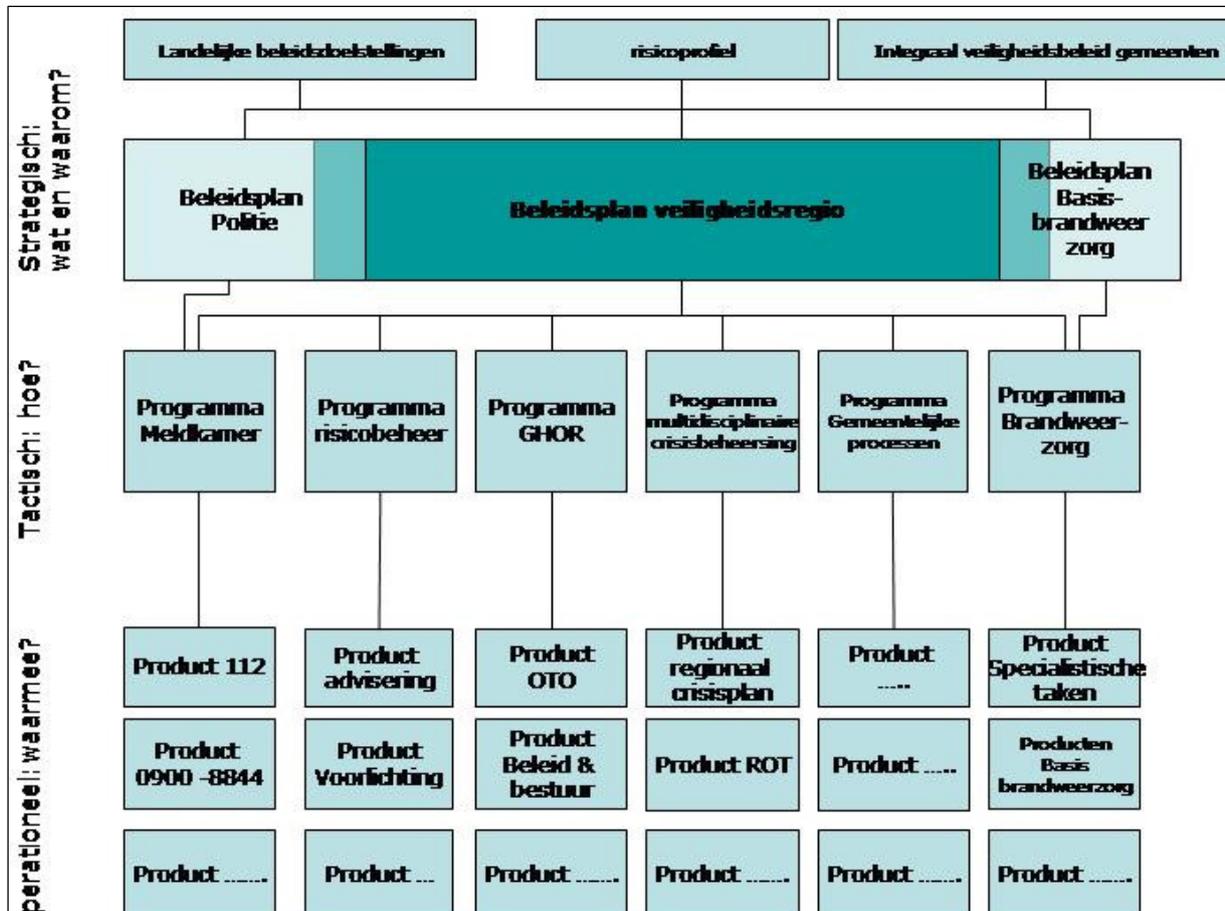
Fase	Activiteit	Landelijke ondersteuning (in uren)		Regionale inzet (in uren)		
		landelijke projectbegeleiding	landelijke projectondersteuning	projectleider	projectsecretariaat	Projectleden 4 disciplines (pp)
Inventariseren en analyseren	1e Conferentie	20	24	24	8	20
	Uitwerken inventarisatie	4		8		
	Terugkoppeling directie			4		
Beleid formuleren	2e conferentie	20	24	24	8	20
	Concept beleidsplan	8	8	20	4	8
	Terugkoppeling directie en bestuur	4	4	8		4
Vaststellen beleidsplan 2009-2012	bestuursconferentie	12	12	20	4	
Implementatie beleidsplan	Conferentie	12	12	24	8	16
	Communicatie en PR	4	4	18	12	4
Totaal		84	88	150	44	72

(de landelijke ondersteuning refereert aan de ondersteuning in het kader van de pilotfase van het project Model Beleidsplan veiligheidsregio)

4 FINANCIËN

De inschatting van de financiën is volledig afhankelijk van de wijze waarop de veiligheidsregio het project invult.

BIJLAGE 2. POSITIE BELEIDSPLAN TUSSEN ANDERE PLANNINGSDOCUMENTEN

Toelichting

In het eerste deel is gesproken over de strategische keuzes die vanuit het beleidsplan doorvertaald worden naar andere planvormen. Hierboven is dit schematisch weergegeven. Het Beleidsplan veiligheidsregio rust op drie pijlers: het integrale veiligheidsbeleid van de gemeenten, het risicoprofiel en landelijke beleidsdoelstellingen. Hierbij geldt dat Beleidsplan veiligheidsregio moet worden afgestemd met het politiebeleidsplan. De overlap wordt gevormd door de raakvlakken tussen beide planningsinstrumenten. Ditzelfde geldt voor het beleidsplan brandweerzorg. Weliswaar is dit geen verplichting maar het is voorstelbaar dat er een dergelijk planningsdocument wordt gehanteerd. Het beleidsplan brandweer wordt gevoed door:

- gemeentelijk omstandigheden en wensen gericht op basis- en specialistische brandweerzorg.
- Landelijke eisen t.a.v mensen, materieel en bedrijfsvoering
- Eisen en ambities t.a.v crisisbeheersing en rampenbestrijding

Voor dit laatste gedeelte mag verwacht worden dat dit overlapt met het beleidsplan.

Vanuit de multidisciplinaire doelstellingen worden de doelstellingen afgeleid voor de onderdelen van de veiligheidsregio. Deze doelstellingen worden uitgewerkt in bijvoorbeeld (meerjaren)programma's. Hierin wordt bepaald hoe bestaande en nog te ontwikkelen producten worden ingezet om doelstellingen te bereiken.

Vanuit de verantwoordelijkheid van het veiligheidsbestuur voor de regionale en wellicht geregionaliseerde brandweer is het logisch om basisbrandweezorg en specialistische brandweezorg op te nemen in het Beleidsplan veiligheidsregio. Vanuit de samenhang en de multidisciplinaire insteek niet. In het project is in een vroeg stadium, in overleg met de expertgroep en klankbordgroep besloten dit niet te doen. Uiteraard is iedere regio vrij om dit wel te doen.

BIJLAGE 3. COLOFON

Projectteam

- Peter Bos, Commandant regionale brandweer Zuid-Holland Zuid, projectverantwoordelijke
- Mike Koning, projectleider Model Beleidsplan Veiligheidsregio
- Nico van Os, Programmamanager veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, projectsupervisor

Klankbordgroep

- Cor de Vos, burgemeester Nieuwegein, lid Raad voor Multidisciplinaire Informatievoorziening
- Fup Goudswaard, korpschef Zeeland, portefeuillehouder conflict en crisisbeheersing, Raad van Hoofddoelcommissarissen
- Jolanda Trijselaar directeur stafdirectie risico- en crisismanagement, Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond
- Gerard van Klaveren commandant regionale brandweer Zuid- Limburg
- Sylvia Meulensteen, RGF Noord- en Midden-Limburg, portefeuillehouder Crisisbeheersing, Raad van RGF'en
- Kees Vonk, directeur Crisisbeheersing waterschap Rivierenland
- Jan Brinkman, coördinerend gemeentesecretaris Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (tot november lid klankbordgroep)

Expertgroep

- Chris Dekkers, RGF Zuid-Holland Zuid
- Aad Groos directeur Hulpverleningsdienst Twente, programmaleider Crisisbeheersing en Rampenbestrijding NVBR
- Koos Kranenburg, senior beleidscoördinator, directie Brandweer en GHOR, ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties
- Ad van Leest, senior beleidscoördinator, directie crisisbeheersing, ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties
- Anton van Leeuwen, projectleider veiligheidregio, Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond
- Caro van der Lycke ,v/h coördinerend gemeentesecretaris Zeeland a.i.
- Marc Paats voorheen VRU
- Ruub Petow, procesmanager Veiligheidsregio's politie
- Susan van Petten, coördinerend ambtenaar rampenbestrijding veiligheidsbureau, veiligheidsregio Gelderland Midden
- Gerard Krijnen, Veiligheidsregio Utrecht
- Olav Jansen, Provincie Zuid-Holland

Met dank aan:

- Han Arends, Informatiemanager regio IJssel-Vecht
- Auke Blok, GHOR Zuid-Holland Zuid
- Robin Blokland, Regionale brandweer Midden- en West Brabant
- Annemarie- van Daalen, Inspectie openbare Orde en Veiligheid
- Carian Cools, Raad van RGF'en
- Geert-Jan Fetter, Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
- Alexander Heijnen, DCE consultants
- Herman van Hijum, Politieacademie
- Henk Janssen, Forna Advies
- Remco Janssen, veiligheidsregio Midden-West Brabant
- Paul Kok, voorheen NVBR
- Leo Kooijman, Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond
- Martin Madern, Hulpverleningsdienst Haaglanden/ project basisvereisten crisisbeheersing

- Rob Merten, Nederlands Politie Instituut
- Bart Nieuwenhuizen, Hoofdofficier landelijk parket
- John van Paasschen, politie Zuid-Holland Zuid
- Roelant Schenk, programmabureau Veiligheidsberaad
- Henk Statema, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
- Etty van Steeg, Parket Generaal
- Henk Tromp, regionale brandweer Zuid-Oost Brabant
- Hans Varkenvisser, Regionale Brandweer Zuid-Holland Zuid
- Hester Veltkamp, programmacoördinator risicobeheersing NVBR
- Wout Verschoor, Politie Zuid-Holland Zuid
- Huub van der Weide, regionale brandweer Zuid-Holland Zuid
- Frans Westerbaan, politie Zuid-Holland Zuid
- Leo Zaal, Twijnstra Gudde
- Projectleiders Veiligheidsregio (via regiotafel)

Toetsregio's en pilotregio's

- Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, contactpersoon Susan van Petten
- Veiligheidsregio Noord- en Midden Limburg, contactpersoon Petra Weemen
- Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond, COPV, contactpersoon Marc van Ettinger
- Veiligheidsregio IJsselland, contactpersoon Huib in 't Veld
- Veiligheidsregio Zuid- Limburg, multidisciplinair veiligheidsoverleg, contactpersoon Iwan Custers

Schriftelijke bronnen

- Andersson Elffers Felix, *Beter beheersen dan bestrijden*, Utrecht, april 2006
- Boogers, Brandsen, *Tops, Rampen, Regels en Richtlijnen*, Tilburg 2003
- Conceptwet op de veiligheidsregio's, versie juli 2007
- Diverse Regionale Beheersplannen Rampenbestrijding
- Landelijk Beraad Crisisbeheersing, *Meerwaarde in plaats van meerwerk*, Den Haag, januari 2006
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Kabinetstandpunt Veiligheidsregio's*, Den Haag, 2004
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Beleidsplan Crisisbeheersing*, Den Haag, 2004
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Crisisbeheersing in scenario's*, Den Haag, december 2005
- Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding, *Model regionaal Beheersplan Rampenbestrijding*, juli 2003
- Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding, *Visie op Risicobeheersing*, juli 2006
- Provincie Zeeland, *Leidraad nafase*, september 2005
- Veiligheidsbureau Zuid-Oost Brabant, *de M-factor*, Eindhoven, maart 2006